

Nr 338.

Av herr Pettersson i Norregård m. fl., om upphävande av skyldigheten att erlagga förmalningsavgift vid s. k. löneförmalning.

Enligt beslut av 1953 års riksdag i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 224 skall förmalningsavgift tills vidare uttagas vid förmalning av råg och vete. Avgiften skall uttagas även vid s. k. löneförmalning. Vid behandlingen av ovannämnda proposition hade jordbruksutskottet att taga ställning till motionsledes framförda förslag om att den förmalning till mjöl eller gryn, som verkställes mot lön för tillgodoseende av odlarens och i hans tjänst anställda personers husbehov, skulle undantagas från förmalningsavgift. Med hänvisning till den träffade prisöverenskommelsen ansåg sig utskottet inte utan vidare kunna tillstyrka detta yrkande. Utskottet gjorde emellertid följande uttalande (utl. nr 38): »Utskottet anser dock vissa av de skäl, som anförts i sistnämnda motioner, vara så vägande, att det torde böra uppdragas åt Kungl. Maj:t att undersöka, vilka förutsättningar som föreligger att befria löneförmalningen från avgift, samt — om sådana förutsättningar visar sig vara för handen — vidtaga erforderliga åtgärder härför». Riksdagen beslutade i enlighet med jordbruksutskottets uttalanden.

Upptagandet av förmalningsavgift vid den s. k. löneförmalningen synes oss medföra betydande svårigheter av psykologisk och praktisk art. De odlare, i huvudsak småbrukare, som låter förmala brödsäd mot lön, producerar som regel denna vara endast för husbehov. Det är för dem svårt att förstå, att förmalningsavgiftens upptagande i detta fall kan vara motiverat. Ett slopande av förmalningsavgiften vid löneförmalning för odlares räkning torde knappast påverka den rådande fördelningen av förmalningen mellan handelskvarnar och bygdekvarnar. Däremot är det otvivelaktigt så, att bygdekvarnarna åsamkas betydande besvär med förmalningsavgifternas upptagande. Det bör framhållas, att löneförmalningen i jämförelse med handelsförmalningen är av obetydlig omfattning. Den särskilda regleringskassan för brödsäd kan genom förmalningsavgifter vid löneförmalningen beräknas tillföras knappt 2 milj. kronor per år. Förmalningsavgifterna i detta led kan alltså inte tillmätas någon större betydelse för det syfte, för vilket de avsetts.

Den invändningen kan resas, att undantagande av löneförmalningen från

förmalningsavgift skulle stöta på tekniska svårigheter vid gränsdragning mot handelsförmalningen. Dessa svårigheter kan emellertid enligt vår uppfattning icke utgöra något oöverstigligt hinder. Det extra kontrollarbete, som därav möjligen kan följa, synes oss mer än väl uppvägas av att det stora antalet lönekvarnar skulle slippa ifrån det besvär och extra arbete, som upptagandet av förmalningsavgifterna förorsakar dem. Det synes oss därför önskvärt, att frågan om löneförmalningens undantagande från förmalningsavgift ånyo upptages till prövning. Förmalning av brödsäd för tillgodoseende av odlarens och i hans tjänst anställda personers husbehov, förslagsvis till en kvantitet av 200 kg per hushållsmedlem, bör kunna undantagas från skyldighet till förmalningsavgift.

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t med erinran om sitt tidigare uttalande i frågan måtte anhålla, att Kungl. Maj:t, därest så befinnes möjligt, måtte undantaga sådan förmalning av brödsäd, som verkställes mot lön för tillgodoseende av odlarens och i hans tjänst anställda personers husbehov, från skyldighet till förmalningsavgift.

Stockholm den 26 januari 1954.

J. W. Pettersson
i Norregård.

Torsten Andersson
i Brämhult.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

Arvid Jonsson
i Skedsbygd.

Gustaf Svensson
i Vä.

Axel Rubbestad.